

**Аналіз регуляторного впливу
проєкту постанови Правління Національного банку України
“Про затвердження Положення про порядок розкриття інформації
небанківськими фінансовими установами”**

I. Визначення та аналіз проблеми, яку пропонується розв’язати шляхом державного регулювання

Національний банк України (далі – Національний банк) відповідно до пункту 8¹ статті 7 розділу I Закону України від 20 травня 1999 року № 679-XIV “Про Національний банк України” здійснює державне регулювання та нагляд на індивідуальній та консолідованій основі на ринках небанківських фінансових послуг за діяльністю небанківських фінансових установ у межах, визначених Законом України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” (далі – Закон про фінансові послуги) та іншими законами України.

Згідно з пунктом 7 розділу II Закону України від 12 вересня 2019 року № 79-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг” (далі – Закон № 79) Національний банк із 01 липня 2020 року отримав повноваження щодо здійснення державного регулювання та нагляду за діяльністю на ринках небанківських фінансових послуг.

Пунктом 14 розділу II Закону № 79 передбачено, що Національний банк повинен забезпечити прийняття актів, необхідних для реалізації цього закону.

Згідно з пунктом 18 частини першої статті 28 Закону про фінансові послуги Національний банк у сфері державного регулювання ринків небанківських фінансових послуг у межах компетенції, з-поміж іншого, встановлює порядок розкриття інформації та складання звітності учасниками ринків фінансових послуг відповідно до законодавства України.

У Національному банку, що нещодавно набув повноважень регулятора ринку небанківських фінансових послуг, немає регуляторних актів із питань визначення порядку розкриття інформації небанківськими фінансовими установами.

Водночас у відповідній сфері правового регулювання діє Положення про розкриття фінансовими установами інформації в загальнодоступній інформаційній базі даних про фінансові установи та на веб-сайтах (веб-сторінках) фінансових установ, затверджене розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 19 квітня 2016 року № 825 (зі змінами).

Однак зазначений нормативно-правовий акт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, повною мірою не забезпечує задоволення потреб клієнтів небанківських фінансових установ щодо отримання достатньої та актуальної інформації про фінансову установу, внаслідок чого потребує вдосконалення шляхом унесення змін до нього.

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 3122842E6867E65404000000E910000024290000

Дійсний до: 17.07.2021 11:39:41

Національний банк України

B/33-0006/50793

від 24.06.2021 14:26

Відповідно до абзацу першого пункту 3 розділу II Закону № 79 акти Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України, видані до 01 липня 2020 року, діють до визнання їх такими, що втратили чинність, відповідними нормативно-правовими актами Національного банку, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, прийнятими в межах повноважень, установлених Законом про фінансові послуги.

Ураховуючи положення законодавства України, вбачається, що Національний банк не наділений повноваженнями стосовно внесення змін до актів Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, і Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України з метою внесення необхідних змін для поліпшення стану правового регулювання у сфері розкриття інформації небанківськими фінансовими установами.

Також зазначене питання не може бути вирішене за допомогою ринкових механізмів, оскільки воно стосується реалізації повноважень Національного банку, визначених Законом про фінансові послуги.

Отже, існує потреба у врегулюванні вищезазначених проблем шляхом затвердження відповідного нормативно-правового акта Національного банку.

Суб'єктами, на яких поширюється дія регуляторного акта, є небанківські фінансові установи. Проблема, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, справляє негативний вплив на клієнтів небанківських фінансових установ щодо захисту їх прав.

II. Визначення цілей державного регулювання

Цілями державного регулювання, що безпосередньо пов'язані з розв'язанням зазначених проблем, є забезпечення прозорості фінансового ринку.

Проект постанови Правління Національного банку "Про затвердження Положення про порядок розкриття інформації небанківськими фінансовими установами" (далі – проект постанови) розроблено з метою забезпечення реалізації прав клієнтів небанківських фінансових установ на інформацію, у тому числі шляхом встановлення вимог щодо переліку інформації, яка має розкриватися небанківськими фінансовими установами, а також порядку розкриття фінансовими установами на власних веб-сайтах та у місцях надання ними послуг клієнтам.

III. Визначення та оцінка всіх прийнятних альтернативних способів досягнення встановлених цілей з аргументацією переваг обраного способу

Альтернативним способом досягнення зазначених цілей може бути залишення без змін існуючого законодавства України, що регулює питання розкриття інформації небанківськими фінансовими установами.

Перевагами такого способу є те, що у небанківських фінансових установ

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 3122842E6867E65404000000E910000024290000

Дійсний до: 17.07.2021 11:39:41

Національний банк України

В/33-0006/50793
від 24.06.2021 14:26

немає потреби доопрацьовувати функціонал власних вебсайтів, на яких здійснюється розкриття інформації, актуалізація даних і розміщення звітності та пов'язаних із цим можливих додаткових фінансових витрат.

Однак у такому випадку недосконалість законодавства України може негативно позначитися на виконанні зобов'язань перед клієнтами небанківських фінансових установ, зниженні рівня прозорості і відкритості даних на ринку фінансових послуг. Отже, застосування такого альтернативного способу досягнення зазначених цілей та розв'язання проблеми таким способом є неефективним.

Іншим альтернативним способом досягнення встановлених цілей є прийняття запропонованого проєкту постанови, перевагами якого є встановлення норм, що забезпечать можливість удосконалення обміну та розкриття інформації у фінансових установах шляхом удосконалення стандартів прозорості в діяльності фінансових установ, зокрема шляхом надання учасникам ринку небанківських фінансових послуг та Національному банку необхідної інформації в достатньому обсязі, що, у свою чергу, сприятиме зростанню рівня довіри громадян до небанківських фінансових установ та їхніх послуг, підвищенню прозорості діяльності і звітності на ринку небанківських фінансових послуг.

Недоліками такого способу є можлива необхідність доопрацювання небанківськими фінансовими установами функціональних можливостей власних вебсайтів, що може спричинити понесення ними додаткових фінансових витрат, проте передбачається, що це здійснюватиметься в межах кошторисів витрат на звичайну господарську діяльність.

Ураховуючи зазначене, Національний банк вважає, що варіант прийняття запропонованого проєкту постанови має більшу кількість переваг та є найефективнішим способом досягнення зазначених цілей.

IV. Опис механізмів і заходів, які забезпечують розв'язання визначеної проблеми шляхом прийняття запропонованого регуляторного акта

Унаслідок прийняття проєкту постанови буде суттєво доповнено та конкретизовано існуюче нині законодавство України, яким регулюються питання розкриття інформації небанківськими фінансовими установами.

Так, проєктом постанови передбачено порядок розкриття фінансовою установою інформації шляхом розміщення на власному вебсайті, розміщення у місцях надання послуг клієнтам повідомлення клієнта перед укладенням договору про надання фінансових послуг та під час користування фінансовою послугою.

Даним регуляторним актом буде визначено вимоги до обсягу інформації про фінансові установи, яка підлягає розміщенню на вебсайтах, зокрема, але не виключно, про реєстраційні дані фінансової установи, структуру власності, умови та порядок її діяльності, відокремлені підрозділи фінансової установи,

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 3122842E6867E65404000000E910000024290000

Дійсний до: 17.07.2021 11:39:41

Національний банк України

В/33-0006/50793
від 24.06.2021 14:26

перелік осіб, які надають посередницькі послуги, про річну фінансову і консолідовану фінансову звітність та іншу інформацію про фінансову установу, що підлягає оприлюдненню відповідно до Закону про фінансові послуги.

Унаслідок прийняття проекту постанови буде визначено порядок, із дотриманням якого фінансові установи будуть зобов'язані розкривати інформацію на власних вебсайтах та в місцях надання послуг, інформувати клієнтів про внесення змін до такої інформації. Крім цього, передбачено вимоги до порядку розкриття інформації й у місцях надання послуг клієнтам фінансових установ.

Ступінь ефективності цього регуляторного акта оцінюватиметься за результатами моніторингу наявності розміщеної інформації на власних вебсайтах небанківських фінансових установ та в місцях надання фінансових послуг.

V. Обґрунтування можливості досягнення цілей у разі прийняття запропонованого регуляторного акта

Вимоги регуляторного акта будуть обов'язковими для виконання всіма небанківськими фінансовими установами та не потребують суттєвого та/або тривалого за часом впровадження змін до звичайної роботи вебсайтів небанківських фінансових установ та/або місця надання ними послуг. Ризик як негативного, так і позитивного впливу зовнішніх факторів на дію цього регуляторного акта потенційно зумовлюється переважно змінами в законодавчих актах України, що може призвести до необхідності внесення змін до цього регуляторного акта.

Упровадження вимог такого регуляторного акта не потребує додаткових витрат Національного банку, оскільки здійснюється в межах його повноважень. Водночас належне та своєчасне виконання вимог акта небанківськими фінансовими установами сприятиме підвищенню довіри до них з боку клієнтів, зменшить кількість випадків порушення законодавства України про фінансові послуги та застосування заходів впливу.

Здійснення державного контролю та нагляду за додержанням вимог акта відбуватиметься в межах здійснення Національним банком наглядової діяльності з періодичністю, визначеною відповідними нормативно-правовими актами.

VI. Визначення очікуваних результатів прийняття запропонованого регуляторного акта

За результатами визначення очікуваних результатів прийняття регуляторного акта протягом усього строку його дії можна виокремити такі результати його дії для суб'єктів, на яких поширюється дія регуляторного акта.

Основними позитивними результатами дії регуляторного акта є:

1) підвищення прозорості діяльності на ринку небанківських фінансових послуг;

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 3122842E6867E65404000000E910000024290000

Дійсний до: 17.07.2021 11:39:41

Національний банк України

В/33-0006/50793
від 24.06.2021 14:26

2) удосконалення процедур обміну та розкриття інформації небанківськими фінансовими установами.

Очікується, що таких результатів буде досягнуто після закінчення тримісячного строку, відведеного для імплементації небанківськими фінансовими установами вимог проєкту постанови. Зокрема, шляхом оприлюднення інформації в достатньому обсязі;

3) зменшення кількості звернень клієнтів небанківських фінансових установ до Національного банку щодо порушення їх права на доступ до інформації про фінансові послуги та введення їх в оману в процесі надання фінансових послуг;

4) запобігання майбутнім порушенням прав клієнтів небанківських фінансових установ на доступ до інформації.

Негативним наслідком дії регуляторного акта може стати понесення небанківськими фінансовими установами додаткових витрат на зміну функціональних і технічних можливостей власних вебсайтів, проте передбачається, що це може здійснюватися в межах кошторисів витрат на звичайну господарську діяльність.

Ураховуючи специфіку сфери правового регулювання проєкту постанови, не вбачається за можливе обчислення розмірів позитивних та можливих негативних наслідків його прийняття.

VII. Визначення показників результативності регуляторного акта

Показниками результативності регуляторного акта є:

1) кількість небанківських фінансових установ, на яких поширюватиметься дія акта.

Станом на 31 березня 2021 року в Україні було зареєстровано 1924 небанківських фінансових установи;

2) розмір коштів і часу, що можуть бути витрачені небанківськими фінансовими установами на приведення інформації на власних вебсайтах та місцях надання послуг до вимог акта.

Часові витрати небанківських фінансових установ для реалізації вимог проєкту постанови можуть становити до трьох місяців.

Небанківськими фінансовими установами можуть бути понесені витрати, зокрема, у випадку потреби в зміні функціональних і технічних можливостей вебсайтів для розміщення на них інформації відповідно до проєкту постанови. Проте передбачається, що це здійснюватиметься в межах кошторисів витрат на звичайну господарську діяльність;

3) кількість небанківських фінансових установ, що порушили вимоги постанови;

4) кількість звернень клієнтів небанківських фінансових установ щодо порушення їх права на інформацію та/або введення їх в оману під час надання фінансових послуг;

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 3122842E6867E65404000000E910000024290000

Дійсний до: 17.07.2021 11:39:41

Національний банк України

В/33-0006/50793
від 24.06.2021 14:26

5) кількість отриманих Національним банком від небанківських фінансових установ запитів та пропозицій щодо змісту проекту постанови та її реалізації.

Водночас, урахувавши специфіку запропонованого проекту постанови, надати кількісну форму всіх прогностичних значень показників результативності регуляторного акта не вбачається можливим.

VIII. Визначення заходів, за допомогою яких відстежуватиметься результативність регуляторного акта в разі його прийняття

Відповідно до статей 3, 10 Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” Національний банк проводить базові, повторні та періодичні відстеження результативності власних регуляторних актів з урахуванням Методики відстеження результативності регуляторного акта Національного банку України, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України і Національного банку від 14 квітня 2004 року № 471.

Відстеження результативності регуляторного акта проводитиметься з використанням статистичних даних. Цільові групи осіб для опитування чи наукові установи не залучатимуться для проведення відстеження результативності цього регуляторного акта.

Базове відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься протягом року з дня набрання чинності цим актом.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта буде проведено не пізніше двох років із дня набрання чинності регуляторним актом.

Періодичне відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься один раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів із повторного відстеження результативності регуляторного акта.

Інформування суб’єктів господарювання щодо основних положень регуляторного акта здійснюватиметься шляхом його оприлюднення на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку.

Голова Національного банку України

Кирило ШЕВЧЕНКО

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 3122842E6867E65404000000E910000024290000

Дійсний до: 17.07.2021 11:39:41

Національний банк України

В/33-0006/50793
від 24.06.2021 14:26